

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดนนทบุรีก่อนได้รับการปลดปล่อย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย และเพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง ก่อนได้รับการปลดปล่อย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว ซึ่งได้อบรมและฝึกวิชาชีพในเรือนจำมาแล้ว จำนวน 150 คน การนำเสนอผลการศึกษาระบุแบ่งออกเป็น 7 ส่วนตามลำดับดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา
- ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยทางด้านการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ
- ตอนที่ 3 ข้อมูลความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง
- ตอนที่ 4 ข้อมูลทัศนคติต่อสังคมภายนอก
- ตอนที่ 5 ข้อมูลความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก
- ตอนที่ 6 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย
- ตอนที่ 7 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคที่ผู้ต้องขังคาดว่าจะพบในการดำรงชีวิตภายนอก เมื่อพ้นโทษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

จากการศึกษาผู้ต้องขังจำนวนทั้งสิ้น 150 ราย สามารถจำแนกข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส ภูมิลำเนาเดิมก่อนต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ระยะเวลาที่พักอยู่ในแดนปัจจุบัน ระยะเวลาที่เหลือจากการจำคุก และอาชีพของสมาชิกในครอบครัว

ตารางที่ 4.1
ผู้ต้องขัง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
26-35 ปี	68	45.3
ต่ำกว่า 26 ปี	45	30.0
36-45 ปี	26	17.3
46 ปีขึ้นไป	11	7.3
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 45.3 รองลงมา อายุต่ำกว่า 26 ปี ร้อยละ 30.0 อายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 17.3 และ อายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.3

ตารางที่ 4.2
ผู้ต้องขัง จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	132	88.0
อิสลาม	17	11.3
คริสต์	1	0.7
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 88.0 รองลงมา นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 11.3 และนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3
ผู้ต้องขัง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	56	37.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	55	36.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	31	20.7
อนุปริญญา/ปวส./ ปวท.	8	5.3
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 37.3 รองลงมา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 36.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 20.7 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. ร้อยละ 5.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4
ผู้ต้องขัง จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง)-ไม่มีบุตร	61	40.7
โสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง)-มีบุตร	49	32.7
สมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือจะอยู่ร่วมกันต่อไป)-มีบุตร	33	22.0
สมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือจะอยู่ร่วมกันต่อไป)-ไม่มีบุตร	7	4.7
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นโสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง) ไม่มีบุตร ร้อยละ 40.7 รองลงมา เป็นโสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง) มีบุตร ร้อยละ 32.7 สมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือจะอยู่ร่วมกันต่อไป) มีบุตร ร้อยละ 22.0 และสมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือจะอยู่ร่วมกันต่อไป) ไม่มีบุตร ร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

ผู้ต้องขัง จำแนกตามภูมิลำเนาเดิมที่พักอาศัยก่อนต้องโทษ

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
ในเขตอำเภอ/เทศบาล/ สุขาภิบาล	115	76.7
นอกเขตสุขาภิบาล	35	23.3
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมที่พักอาศัยก่อนต้องโทษในเขตอำเภอ/เทศบาล/สุขาภิบาล ร้อยละ 76.7 และอยู่นอกเขตสุขาภิบาล ร้อยละ 23.3

ตารางที่ 4.6

ผู้ต้องขัง จำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษ

อาชีพก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	92	61.3
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	36	24.0
เกษตรกร	9	6.0
ไม่มีอาชีพ	8	5.3
อื่น ๆ	5	3.3
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 61.3 รองลงมา ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 24.0 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 6.0 ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 5.3 และประกอบอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7

ผู้ต้องขัง จำแนกตามระยะเวลาที่พักอยู่ในแดนปัจจุบัน

ระยะเวลาที่พักอยู่ในแดน	จำนวน	ร้อยละ
18 เดือนขึ้นไป	65	43.3
7-12 เดือน	39	26.0
13-18 เดือน	25	16.7
3-6 เดือน	21	14.0
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่พักอยู่ในแดนปัจจุบัน 18 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 43.3 รองลงมา พักอยู่ในแดนระหว่าง 7-12 เดือน ร้อยละ 26.0 พักอยู่ในแดนระหว่าง 13-18 เดือน ร้อยละ 16.7 และพักอยู่ในแดนระหว่าง 3-6 เดือน ร้อยละ 14.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8

ผู้ต้องขัง จำแนกตามระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก

ระยะเวลาที่เหลือ	จำนวน	ร้อยละ
9 เดือนขึ้นไป	93	62.0
7-9 เดือน	26	17.3
4-6 เดือน	21	14.0
1-3 เดือน	10	6.7
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก 9 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 62.0 รองลงมา มีระยะเวลาระหว่าง 7-9 เดือน ร้อยละ 17.3 มีระยะเวลาระหว่าง 4-6 เดือน ร้อยละ 14.0 และมีระยะเวลาระหว่าง 1-3 เดือน ร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9

ผู้ต้องขัง จำแนกตามอาชีพของสมาชิกในครอบครัว

อาชีพของสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	65	43.3
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	50	33.3
เกษตรกร	22	14.7
รับราชการ	7	4.7
ไม่มีอาชีพ	4	2.7
อื่นๆ	2	1.3
รวม	150	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 43.3 รองลงมา ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 14.7 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 4.7 ไม่มีอาชีพ ร้อยละ 2.7 และประกอบอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 1.3

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยทางด้านการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ

ตารางที่ 4.10

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการปรับตัวในสังคม

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. สามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้ต้องขังคนอื่นได้	44 (29.3)	99 (66.0)	7 (4.7)	-	-	4.25	.53	สูง
2. ได้รับคำแนะนำและการ ช่วยเหลือจากเรือนจำ	27 (18.0)	102 (68.0)	19 (12.7)	2 (1.3)	-	4.01	.65	สูง
3. เคยทำผิดกฎระเบียบของ เรือนจำ	8 (5.3)	7 (4.7)	36 (24.0)	19 (12.7)	80 (53.3)	1.96	1.20	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม						3.41		

จากตารางที่ 4.10 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการปรับตัวในสังคม พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการปรับตัวในสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านการปรับตัวในสังคม เป็นรายชื่อ ปรัชญาผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องความสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ต้องขังคนอื่นได้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 66.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 29.3 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีผู้ต้องขังร้อยละ 4.7 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

2. เรื่องการได้รับคำแนะนำและการช่วยเหลือจากเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 68.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 18.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

3. เรื่องการเคยทำผิดกฎระเบียบของเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาร้อยละ 24.0 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และมีผู้ต้องขัง ร้อยละ 4.7 อยู่ในระดับเห็นด้วย

ตารางที่ 4.11

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการฝึกวิชาชีพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. การฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มีความเหมาะสม	28 (18.7)	71 (47.3)	46 (30.7)	3 (2.0)	2 (1.3)	3.80	.81	สูง
2. หลังจากออกจากเรือนจำแล้วจะนำวิชาชีพที่ได้มาประกอบอาชีพต่อไป	28 (18.7)	66 (44.0)	46 (30.7)	9 (6.0)	1 (0.7)	3.74	.85	สูง
3. ได้รับการฝึกวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจ	25 (16.7)	74 (49.3)	33 (22.0)	15 (10.0)	3 (2.0)	3.69	.93	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.74		

จากตารางที่ 4.11 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการฝึกวิชาชีพ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.74 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการฝึกวิชาชีพอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นต่อบัณฑิตทางการฝึกวิชาชีพ เป็นรายชื่อ ปริญญาผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มีความเหมาะสม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 47.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 30.7 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และมีผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. เรื่องหลังจากออกจากเรือนจำแล้วจะนำวิชาชีพที่ได้มาประกอบอาชีพต่อไป พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 44.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 30.7 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และมีผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. เรื่องการได้รับการฝึกวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 49.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 22.0 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และมีผู้ต้องขังร้อยละ 2.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.12

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. จากการพัฒนาจิตใจที่ได้รับจากเรือนจำจะเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคมภายนอก	34 (22.7)	77 (51.3)	32 (21.3)	5 (3.3)	2 (1.3)	3.91	.83	สูง
2. ได้รับการอบรมและฟังธรรมะที่เรือนจำจัดให้	33 (22.0)	86 (57.3)	16 (10.7)	13 (8.7)	2 (1.3)	3.90	.88	สูง
3. ได้รับความรู้ด้านการพัฒนาจิตใจจากวิทยากรในเรือนจำ	21 (14.0)	94 (62.7)	26 (17.3)	7 (4.7)	2 (1.3)	3.83	.77	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.88		

จากตารางที่ 4.12 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.88 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจเป็นรายข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องการพัฒนาจิตใจที่ได้รับจากเรือนจำจะเกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคมภายนอก พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 51.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และมีผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. เรื่องการได้รับการอบรมและฟังธรรมะที่เรือนจำจัดให้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 57.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 22.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.3

3. เรื่องการได้รับความรู้ด้านการพัฒนาจิตใจจากวิทยากรในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังร้อยละ 62.7 ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 17.3 และมีผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 1.3

ตารางที่ 4.13

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. ได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาจากเรือนจำ	32 (21.3)	81 (54.0)	27 (18.0)	9 (6.0)	1 (0.7)	3.89	.82	สูง
2. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อออกจากเรือนจำ	29 (19.3)	70 (46.7)	47 (31.3)	4 (2.7)	-	3.83	.76	สูง
3. คิดว่าจะศึกษาต่อเมื่อออกจากเรือนจำ	34 (22.7)	40 (26.7)	70 (46.7)	6 (4.0)	-	3.68	.86	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.80		

จากตารางที่ 4.13 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยทางด้านการศึกษา

เป็นรายข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องการได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาจากเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 54.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 21.3 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. เรื่องการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อออกจากเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 31.3 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และมีผู้ต้องขังร้อยละ 2.7 ไม่เห็นด้วย

3. เรื่องการมีความคิดจะศึกษาต่อเมื่อออกจากเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ รองลงมาร้อยละ 26.7 อยู่ในระดับเห็นด้วย และมีผู้ต้องขัง ร้อยละ 4.0 ไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 3 ข้อมูลความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

ตารางที่ 4.14

ทัศนคติของผู้ต้องขังต่อความสามารถในการประกอบอาชีพ

ข้อความ	ระดับความสามารถ					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. การได้รับความรู้เพิ่มเติม ในสาขาวิชาชีพจากการ ฝึกอบรม								
- การศึกษา	27 (18.0)	32 (21.3)	47 (31.3)	12 (8.0)	32 (21.3)	3.07	1.36	ปาน กลาง
- วิชาชีพแกะสลักลอยลาย แก้วน้ำ	19 (12.7)	21 (14.0)	42 (28.0)	27 (18.0)	41 (27.3)	2.67	1.34	ปาน กลาง
- ช่างไม้	11 (7.3)	26 (17.3)	32 (21.3)	32 (21.3)	49 (32.7)	2.45	1.30	ต่ำ
- คอมพิวเตอร์หลักสูตร ระยะสั้น	15 (10.0)	25 (16.7)	25 (16.7)	27 (18.0)	58 (38.7)	2.41	1.40	ต่ำ
- ช่างยนต์	15 (10.0)	14 (9.3)	35 (23.3)	34 (22.7)	52 (34.7)	2.37	1.31	ต่ำ
- ช่างไฟฟ้า	15 (10.0)	13 (8.7)	32 (21.3)	31 (20.7)	59 (39.3)	2.29	1.33	ต่ำ
- พาณิชยศิลป์	15 (10.0)	13 (8.7)	27 (18.0)	30 (20.0)	65 (43.3)	2.22	1.35	ต่ำ
- ช่างตัดผม	11 (7.3)	14 (9.3)	23 (15.3)	30 (20.0)	72 (48.0)	2.08	1.24	ต่ำ

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความสามารถ					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
2. เมื่อได้รับการอบรมฝึก วิชาชีพจากเรือนจำมาแล้ว จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน								
- การศึกษา	31 (20.7)	40 (26.7)	50 (33.3)	13 (8.7)	16 (10.7)	3.38	1.21	ปาน กลาง
- ช่างยนต์	15 (10.0)	27 (18.0)	43 (28.7)	32 (21.3)	33 (22.0)	2.73	1.26	ปาน กลาง
- ช่างไม้	18 (12.0)	22 (14.7)	45 (30.0)	24 (16.0)	41 (27.3)	2.68	1.33	ปาน กลาง
- คอมพิวเตอร์หลักสูตร ระยะสั้น	17 (11.3)	22 (14.7)	44 (29.3)	26 (17.3)	41 (27.3)	2.65	1.32	ปาน กลาง
- ช่างไฟฟ้า	17 (11.3)	22 (14.7)	40 (26.7)	30 (20.0)	41 (27.3)	2.63	1.32	ปาน กลาง
- วิชาชีพแกะสลัก ลวดลายแก้วน้ำ	20 (13.3)	18 (12.0)	38 (25.3)	32 (21.3)	42 (28.0)	2.61	1.36	ปาน กลาง
- พาณิชยศิลป์	15 (10.0)	13 (8.7)	40 (26.7)	30 (20.0)	52 (34.7)	2.39	1.31	ต่ำ
- ช่างตัดผม	10 (6.7)	23 (15.3)	27 (18.0)	28 (18.7)	62 (41.3)	2.27	1.32	ต่ำ
3. ความรู้ด้านการศึกษาที่ ได้รับจะเกิดประโยชน์ต่อ การประกอบอาชีพใน สังคม	34 (22.7)	64 (42.7)	45 (30.0)	6 (4.0)	1 (0.7)	3.83	.84	สูง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความสามารถ					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
4. ความรู้ด้านการฟื้นฟู จิตใจจะเกิดประโยชน์ ต่อการหาเลี้ยงชีพโดย สุจริต	29 (19.3)	67 (44.7)	48 (32.0)	5 (3.3)	1 (0.7)	3.79	.81	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.70		

จากตารางที่ 4.14 ศึกษาทักษะของผู้ต้องขังต่อความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.70 แสดงว่า ทักษะของผู้ต้องขังต่อความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาทักษะของผู้ต้องขังต่อความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังเป็นรายข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่อง การได้รับความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพจากการฝึกอบรม ได้แก่
 - การศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 31.3 มีความสามารถในระดับพอสมควร รองลงมาร้อยละ 21.3 อยู่ในระดับค่อนข้างมากและไม่มีเลยในจำนวนเท่ากัน และผู้ต้องขังร้อยละ 8.0 มีความสามารถน้อยมาก
 - วิชาชีพแกะสลักถาดลายแก้วน้ำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 28.0 มีความสามารถในระดับพอสมควร รองลงมาร้อยละ 27.3 ไม่มีความสามารถเลย และผู้ต้องขังร้อยละ 12.7 มีความสามารถในระดับมาก
 - ช่างไม้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 32.7 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมาร้อยละ 21.3 มีความสามารถในระดับพอสมควรและน้อยมากจำนวนเท่ากัน และผู้ต้องขังร้อยละ 7.3 มีความสามารถในระดับมาก
 - คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 38.7 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมาร้อยละ 18.0 มีความสามารถในระดับน้อยมาก และผู้ต้องขังร้อยละ 10.0 มีความสามารถในระดับมาก
 - ช่างยนต์ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 34.7 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมาร้อยละ 23.3 มีความสามารถพอสมควร และมีผู้ต้องขังร้อยละ 9.3 มีความสามารถในระดับค่อนข้างมาก

- ช่างไฟฟ้า พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 39.3 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมา ร้อยละ 21.3 มีความสามารถพอสมควร และผู้ต้องขังร้อยละ 8.7 มีความสามารถในระดับค่อนข้างมาก

- พาณิชยศิลป์ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 43.3 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมา ร้อยละ 20.0 มีความสามารถในระดับน้อยมาก และผู้ต้องขังร้อยละ 8.7 มีความสามารถในระดับค่อนข้างมาก

- ช่างตัดผม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 ไม่มีความสามารถเลย รองลงมา ร้อยละ 20.0 มีความสามารถในระดับน้อยมาก และผู้ต้องขังร้อยละ 7.3 มีความสามารถในระดับมาก

2. เรื่องการจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ได้แก่

- การศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันระดับพอสมควร รองลงมา ร้อยละ 26.7 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และผู้ต้องขัง ร้อยละ 8.7 มีการนำไปใช้ในระดับน้อยมาก

- ช่างยนต์ พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 28.7 จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันระดับพอสมควร รองลงมา ร้อยละ 22.0 ไม่นำไปใช้เลย และผู้ต้องขังร้อยละ 10.0 นำไปใช้ในระดั้มาก

- ช่างไม้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 30.0 จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันระดับพอสมควร รองลงมา ร้อยละ 27.3 ไม่นำไปใช้เลย และผู้ต้องขังร้อยละ 12.0 นำไปใช้ในระดั้มาก

- คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 29.3 จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันระดับพอสมควร รองลงมา ร้อยละ 27.3 ไม่นำไปใช้เลย และผู้ต้องขัง ร้อยละ 11.3 นำไปใช้ในระดั้มาก

- ช่างไฟฟ้า พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 27.3 จะไม่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน รองลงมา ร้อยละ 26.7 จะนำไปใช้ในระดั้มาก และผู้ต้องขังร้อยละ 11.3 นำไปใช้ในระดั้มาก

- วิชาชีพแกะสลักลวดลายแก้วน้ำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 28.0 จะไม่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน รองลงมา ร้อยละ 25.3 จะนำไปใช้ในระดั้มาก และผู้ต้องขังร้อยละ 12.0 นำไปใช้ในระดับค่อนข้างมาก

- พาณิชยศิลป์ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 34.7 จะไม่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน รองลงมาร้อยละ 26.7 จะนำไปใช้ในระดับพอสมควร และผู้ต้องขังร้อยละ 8.7 นำไปใช้ในระดับค่อนข้างมาก

- ช่างตัดผม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 41.3 จะไม่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน รองลงมาร้อยละ 18.7 จะนำไปใช้ในระดับน้อยมาก และผู้ต้องขังร้อยละ 6.7 นำไป ใช้ในระดับมาก

3. เรื่องความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับจะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสังคม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 42.7 คิดว่าความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับจะเกิดประโยชน์ต่อการ ประกอบอาชีพในสังคมในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาร้อยละ 30.0 อยู่ในระดับพอสมควร และ ผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 คิดว่าไม่มีประโยชน์เลย

4. เรื่องความรู้ด้านการฟื้นฟูจิตใจจะเกิดประโยชน์ต่อการหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต พบว่า ผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.7 คิดว่าความรู้ด้านการฟื้นฟูจิตใจจะเกิดประโยชน์ต่อการหาเลี้ยงชีพ โดยสุจริต ในระดับค่อนข้างมาก รองลงมาร้อยละ 32.0 อยู่ในระดับ และผู้ต้องขัง ร้อยละ 0.7 ไม่มี เลย

ตอนที่ 4 ข้อมูลทัศนคติต่อสังคมภายนอก

ตารางที่ 4.15

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทัศนังคมภายนอก

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. เข้าใจและเตรียมใจใน การที่จะเผชิญกับ คนรอบข้างด้วยความ เข้มแข็งและอดทน	50 (33.3)	84 (56.0)	16 (10.7)	-	-	4.23	.62	มาก
2. มีความหวังกับญาติใน การให้ความช่วยเหลือ	38 (25.3)	85 (56.7)	25 (16.7)	2 (1.3)	-	4.06	.68	มาก
3. ยอมรับคำตำหนิจากคน รอบข้างที่จะอยู่ร่วมด้วย ความเต็มใจ	36 (24.0)	89 (59.3)	20 (13.3)	2 (1.3)	3 (2.0)	4.02	.78	มาก
4. พร้อมเผชิญชีวิตภาย นอกเรือนจำด้วยความ เข้าใจและยอมรับใน ชะตากรรม	37 (24.7)	80 (53.3)	27 (18.0)	6 (4.0)	-	3.99	.76	มาก
5. เปลี่ยนท่าทีและความรู้ สึกที่ดีต่อคนในครอบครัว ถึงแม้ว่าเขาจะไม่ได้ดูแล ตอนที่อยู่ในเรือนจำ	33 (22.0)	85 (56.7)	28 (18.7)	3 (2.0)	1 (0.7)	3.97	.74	มาก
6. เตรียมใจยอมรับความ ลำบากในการหางานทำ เพราะสภาพเศรษฐกิจ ตกต่ำ	27 (18.0)	80 (53.3)	27 (18.0)	6 (4.0)	-	3.89	.80	มาก

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
7. ไม่ควรจะโกรธสังคมที่ตนเองต้องดิ้นรนในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ	22 (14.7)	75 (50.0)	37 (24.7)	7 (4.7)	9 (6.0)	3.63	.99	มาก
8. การแยกตัว หลบหนีหน้าหลังจากพ้นโทษเพื่อให้พ้นจากครอบครัวและที่อยู่เดิมจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด	14 (9.3)	28 (18.7)	32 (21.3)	31 (20.7)	45 (30.0)	2.57	1.33	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.80		

จากตารางที่ 4.15 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทัศนะสังคมนอก พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทัศนะสังคมนอกอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทัศนะสังคมนอกเป็นรายข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องการเข้าใจและเตรียมใจในการที่จะเผชิญกับคนรอบข้างด้วยความเข้มแข็งและอดทน พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 33.3 อยู่ในระดับเห็นด้วย และผู้ต้องขังร้อยละ 10.7 ไม่เห็นด้วย

2. เรื่องการมีความหวังกับญาติในการให้ความช่วยเหลือ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 25.3 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วย

3. เรื่องการยอมรับคำตำหนิจากคนรอบข้างที่จะอยู่ร่วมด้วยความเต็มใจ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 59.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 24.0 และผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วย

4. เรื่องการพร้อมจะเผชิญชีวิตภายนอกเรือนจำด้วยความเข้าใจและยอมรับในชะตากรรม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 24.7 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังไม่เห็นด้วย ร้อยละ 4.0

5. เรื่องการเปลี่ยนท่าทีและความรู้สึกที่ดีต่อคนในครอบครัวถึงแม้เขาจะไม่ได้ดูแลตอนที่อยู่ในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 22.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 0.7

6. เรื่องการเตรียมใจยอมรับความลำบากในการหางานทำเพราะสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 53.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 24.7 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังไม่เห็นด้วย ร้อยละ 4.0

7. เรื่องการไม่โกรธสังคมที่ต้องดิ้นรนในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 59.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 24.7 ไม่แน่ใจ และผู้ต้องขังไม่เห็นด้วย ร้อยละ 4.7

8. เรื่องการแยกตัว หลบหนีหน้าหลังจากพ้นโทษ เพื่อให้พ้นจากครอบครัวและที่อยู่เดิมจะเป็นทางออกที่ดีที่สุด พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 30.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมา ร้อยละ 21.3 ไม่แน่ใจ และร้อยละ 9.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 ข้อมูลความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก

ตารางที่ 4.16

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
1. มั่นใจจะหาเลี้ยงชีพด้วย ความสุจริตและอยู่ร่วมกับ ครอบครัวให้ดีที่สุด	77 (51.3)	66 (44.0)	6 (4.0)	1 (0.7)	-	4.46	.60	มาก
2. ตั้งใจจะทำตัวเองให้เป็น แบบอย่างที่ดี	62 (41.3)	71 (47.3)	16 (10.7)	1 (0.7)	-	4.29	.68	มาก
3. มั่นใจที่จะไม่กลับไปทำ สิ่งผิดกฎหมายและสร้าง ปัญหาให้แก่สังคมอีก โดยเด็ดขาด	63 (42.0)	67 (44.7)	17 (11.3)	2 (1.3)	1 (0.7)	4.26	.76	มาก
4. จะพยายามมองสังคม และคนรอบข้างด้วย ความเข้าใจ	43 (28.7)	95 (63.3)	12 (8.0)	-	-	4.21	.57	มาก
5. จะใช้ประสบการณ์ที่ได้ เรียนรู้จากความผิด พลาดมาสอนผู้อื่น	46 (30.7)	89 (59.3)	13 (8.7)	1 (0.7)	1 (0.7)	4.19	.66	มาก
6. จะพยายามปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ของสังคมภาย นอกด้วยความเต็มใจ	45 (30.0)	85 (56.7)	16 (10.7)	4 (2.7)	-	4.14	.70	มาก
7. จะอดทนให้ถึงที่สุดต่อ ความกดดันจากคนใน สังคม	47 (31.3)	76 (50.7)	27 (18.0)	-	-	4.13	.69	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลค่า
	5	4	3	2	1			
8. มั่นใจจะช่วยเหลือทุกคน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อทำตนเป็นคนดี	42 (28.0)	87 (58.0)	19 (12.7)	2 (1.3)	-	4.11	.71	มาก
9. ตั้งใจจะกลับไปช่วย พัฒนาบ้านเกิดของตัวเอง แม้ว่าใคร ๆ จะไม่ไว้ใจ	38 (25.3)	69 (46.0)	40 (26.7)	3 (2.0)	-	3.95	.77	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						4.22		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อความมั่นใจในการดำรงชีวิต ภายนอก พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.22 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาการศึกษาความคิดเห็นความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทัศนะสังคม ภายนอกเป็นรายข้อ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. เรื่องความมั่นใจจะหาเลี้ยงชีพด้วยความสุจริตและอยู่ร่วมกับครอบครัวให้ดีที่สุด พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 51.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมาร้อยละ 44.0 อยู่ในระดับเห็นด้วย และผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วย

2. เรื่องความตั้งใจจะทำตัวเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 47.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 41.3 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วย

3. เรื่องความมั่นใจที่จะไม่กลับไปทำสิ่งผิดกฎหมาย และสร้างปัญหาให้แก่สังคมอีก โดยเด็ดขาด พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 44.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 42.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. เรื่องความพยายามมองสังคมและคนรอบข้างด้วยความเข้าใจ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 63.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 28.7 อยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง และผู้ต้องขัง ร้อยละ 8.0 ไม่แน่ใจ

5. เรื่องการจะใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากความผิดพลาดมาสอนผู้อื่น พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 59.3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมา ร้อยละ 30.7 อยู่ใน

ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขัง ร้อยละ 0.7 ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีจำนวนเท่ากัน

6. เรื่องความพยายามปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมภายนอกด้วยความเต็มใจ พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ร้อยละ 56.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 30.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 2.7 ไม่เห็นด้วย

7. เรื่องความอดทนให้ถึงที่สุดต่อความกดดันจากคนในสังคม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.7 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 31.3 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 18.0 ไม่แน่ใจ

8. เรื่องความมั่นใจจะช่วยเหลือทุกคนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนเพื่อทำตนเป็นคนดี พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 28.0 อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และผู้ต้องขังร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วย

9. เรื่องความตั้งใจจะกลับไปช่วยพัฒนาบ้านเกิดของตัวเองแม้ว่าใคร ๆ จะไม่ไว้ใจ พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.0 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาร้อยละ 26.7 อยู่ในระดับไม่แน่ใจ และผู้ต้องขังร้อยละ 2.0 ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4.17

สรุปผลความร่วมมือในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขัง
เรือนจำจังหวัดนนทบุรีก่อนได้รับการปลดปล่อย

	\bar{X}	แปลผล
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก	4.22	สูง
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการพัฒนาจิตใจ	3.88	สูง
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการศึกษา	3.80	สูง
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อทักษะสังคมภายนอก	3.80	สูง
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการฝึกวิชาชีพ	3.74	สูง
ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อบัณฑิตทางการปรับตัวในสังคม	3.41	ปานกลาง
ทักษะของผู้ต้องขังต่อความสามารถในการประกอบอาชีพ	2.70	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	สูง

ตารางที่ 4.17 จากการศึกษาความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีก่อนได้รับการปลดปล่อยในแต่ละด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.6 แสดงว่า ผู้ต้องขังมีความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำก่อนได้รับการปลดปล่อยในระดับสูง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำก่อนได้รับการปลดปล่อย ในระดับสูง ได้แก่ ความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก โดยมีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 4.22 ปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจ มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.88 ปัจจัยทางด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.80 ทักษะสังคมภายนอก มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.80 ปัจจัยทางด้านการฝึกวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.74 ส่วนด้านที่มีค่าในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยทางด้านการปรับตัวในสังคม มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 3.41 ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยทางสถิติ 2.70

ตอนที่ 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรง
ชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.18

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอก
ของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

อายุ	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 26 ปี	20 (13.3)	21 (14.0)	4 (2.7)	45 (30.0)	.710
26-35 ปี	32 (21.3)	26 (17.3)	10 (6.7)	68 (45.3)	
36-45 ปี	9 (6.0)	11 (7.3)	6 (4.0)	26 (17.3)	
45 ปีขึ้นไป	5 (3.3)	5 (3.3)	1 (0.7)	11 (7.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อายุของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.19

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา กับความพร้อมในการดำรงชีวิต
ภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ศาสนา	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
พุทธ	54 (36.0)	59 (39.3)	19 (12.7)	132 (88.0)	.131
คริสต์	-	1 (0.7)	-	1 (0.7)	
อิสลาม	12 (8.0)	3 (2.0)	2 (1.3)	17 (11.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ศาสนาของผู้ต้องขังนับถือ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.20
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความพร้อมในการดำรง
ชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

การศึกษา	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	29 (19.3)	20 (13.3)	7 (4.7)	56 (37.3)	.075
ม.ต้น	27 (18.0)	18 (12.0)	10 (6.7)	55 (36.7)	
ม.ปลาย/ปวช.	8 (5.3)	20 (13.3)	3 (2.0)	31 (20.7)	
อนุปริญญา/ปวส.	2 (1.3)	5 (3.3)	1 (0.7)	8 (5.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ต้องขัง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.21

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับความพร้อมในการดำรง
ชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

สถานภาพสมรส	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง) - ไม่มีบุตร	30 (20.0)	28 (18.7)	3 (2.0)	61 (40.7)	.008
โสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง) - มีบุตร	21 (14.0)	22 (14.7)	6 (4.0)	49 (32.7)	
สมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือ จะอยู่ร่วมกันต่อไป) - ไม่มีบุตร	5 (3.3)	1 (0.7)	1 (0.7)	7 (4.7)	
สมรส (มีคู่ครองที่ยังผูกพันหรือ จะอยู่ร่วมกันต่อไป) - มีบุตร	10 (6.7)	12 (8.0)	11 (7.3)	33 (22.0)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า สถานภาพสมรสของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .008

ตารางที่ 4.22

ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนาเดิม กับความพร้อมในการดำรง
ชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ภูมิลำเนาเดิม	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ในเขตเทศบาล	56 (37.3)	46 (30.7)	13 (8.7)	115 (76.7)	.064
นอกเขตเทศบาล	10 (6.7)	17 (11.3)	8 (5.3)	35 (23.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ภูมิลำเนาเดิมของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.23

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพก่อนต้องโทษ กับความพร้อมในการ
ดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

อาชีพ	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ไม่มี	3 (2.0)	5 (3.3)	-	8 (5.3)	.187
ค้าขาย	18 (12.0)	14 (9.3)	4 (2.7)	36 (24.0)	
เกษตร	1 (0.7)	5 (3.3)	3 (2.0)	9 (6.0)	
รับจ้าง	43 (28.7)	35 (23.3)	14 (9.3)	92 (61.3)	
อื่น ๆ	1 (0.7)	4 (2.7)	-	5 (3.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า อาชีพก่อนต้องโทษของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.24
ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่พักอยู่ในแดน กับความพร้อมในการ
ดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ระยะเวลา	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
3-6 เดือน	12 (8.0)	7 (4.7)	2 (1.3)	21 (14.0)	.522
7-12 เดือน	18 (12.0)	14 (9.3)	7 (4.7)	39 (26.0)	
13-18 เดือน	7 (4.7)	14 (9.3)	4 (2.7)	25 (16.7)	
18 เดือนขึ้นไป	29 (19.3)	28 (18.7)	8 (5.3)	65 (43.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ระยะเวลาที่พักอยู่ในแดนของผู้ต้องขังไม่มีความสัมพันธ์กับ
ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.25
ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก กับความพร้อมใน
การดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ระยะเวลาที่เหลือ	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
1-3 เดือน	8 (5.3)	2 (1.3)	-	10 (6.7)	.040
4-6 เดือน	11 (7.3)	8 (5.3)	2 (1.3)	21 (14.0)	
7-9 เดือน	9 (6.0)	16 (10.7)	1 (0.7)	26 (17.3)	
9 เดือนขึ้นไป	38 (25.3)	37 (24.7)	18 (12.0)	93 (62.0)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ต้องขังที่มีระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุกมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .040

ตารางที่ 4.26

ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการปรับตัว
ในสังคมกับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของ
ผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

การปรับตัว	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ปานกลาง	45 (30.0)	36 (24.0)	8 (5.3)	89 (59.3)	.110
มาก	21 (14.0)	26 (17.3)	13 (8.7)	60 (40.0)	
มากที่สุด	-	1 (0.7)	-	1 (0.7)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการปรับตัวในสังคม
ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตารางที่ 4.27

ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ
ด้านการฝึกวิชาชีพกับความพร้อมในการดำรงชีวิต
ภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

การฝึกวิชาชีพ	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อยที่สุด	-	1 (0.7)	-	1 (0.7)	.008
น้อย	1 (0.7)	1 (0.7)	1 (0.7)	3 (2.0)	
ปานกลาง	30 (20.0)	13 (8.7)	2 (1.3)	45 (30.0)	
มาก	27 (18.0)	33 (22.0)	9 (6.0)	69 (46.0)	
มากที่สุด	8 (5.3)	15 (10.0)	9 (6.0)	32 (21.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการฝึกวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.008

ตารางที่ 4.28

ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการพัฒนา
จิตใจกับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง
ก่อนได้รับการปลดปล่อย

การพัฒนาจิตใจ	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อย	1 (0.7)	2 (1.3)	-	3 (2.0)	.000
ปานกลาง	24 (16.0)	6 (4.0)	1 (0.7)	31 (20.7)	
มาก	31 (20.7)	33 (22.0)	9 (6.0)	73 (48.7)	
มากที่สุด	10 (6.7)	22 (14.7)	11 (7.3)	43 (28.7)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการพัฒนาจิตใจมี
ความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .000

ตารางที่ 4.29

ความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมความพร้อมจากเงื่อนไข ด้านการศึกษา
กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง
ก่อนได้รับการปลดปล่อย

การศึกษา	ความพร้อมในการดำรงชีวิต			รวม	Chi-square
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ปานกลาง	33 (22.0)	9 (6.0)	3 (2.0)	45 (30.0)	.000
มาก	29 (19.3)	43 (28.7)	10 (6.7)	82 (54.7)	
มากที่สุด	4 (2.7)	11 (7.3)	8 (5.3)	23 (15.3)	
รวม	66 (44.0)	63 (42.0)	21 (14.0)	150 (100.0)	

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การเตรียมความพร้อมจากเงื่อนไข ด้านการเตรียมความพร้อมทางการศึกษาของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .00

ตารางที่ 4.30

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับการเตรียมความพร้อมในการ
ดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการพัฒนาจิตใจ กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.000
การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการศึกษา กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.000
สถานภาพสมรส กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.008
การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการฝึกวิชาชีพ กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.008
ระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.040
ภูมิลำเนาเดิม กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.064
การศึกษา กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.075
การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการปรับตัวในสังคม กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.110
ศาสนา กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.131
อาชีพก่อนต้องโทษ กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.187
ระยะเวลาที่พักอยู่ในแดน กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.522
อายุ กับ ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย	.710

ตอนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะส่งผลต่อ

การดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง

1) การทำงานทำในสังคมภายนอก ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ได้แสดงความเห็นและความรู้สึก ว่า สังคมภายนอกจะรังเกียจและหวาดระแวงคนเคยติดคุกมาก่อน จึงไม่รับเข้าทำงานเพราะเกรงว่าจะก่อความเดือดร้อนให้กับเขา ดังนั้นโอกาสที่จะได้งานทำน้อยมาก นอกจากจะได้ทำงานทำที่เป็นญาติพี่น้องเท่านั้น

2) ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ก่อนต้องโทษก็มีที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว เมื่อพ้นโทษออกไปแล้ว ยังไม่แน่ใจว่าจะกลับไปสู่ถิ่นพักอาศัยที่เดิมได้หรือไม่ เพราะสังคมและคนรอบข้างภายนอกไม่ต้อนรับ

3) ปัญหาครอบครัว ภรรยาและบุตรที่ได้รับความเดือดร้อนจากสภาวะเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมในสังคมภายนอกยังคงเป็นปัญหาต่อเนื้อที่จะต้องเข้าไปช่วยแก้ไข

4) การปรับสภาพตนเองให้คุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าในระหว่างถูกจำคุกจะได้รับบทเรียนถึงความทุกข์ทรมาน แต่ก็ได้รับการสอนให้รู้จักเรียนรู้ การทำจิตภาวนาให้อดทน อดกลั้นต่อสิ่งยั่วยุยั่ววนอารมณ์ แล้วปล่อยวางทำอะไอย่างมีสติก็จะสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสังคมได้จนเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะต้องใช้เวลานานและความอดทน อดกลั้นอย่างมาก แต่เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วเกรงว่าจะไม่มีใครแนะนำให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทันกับเหตุการณ์และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

5) แรงกดดันของสังคมภายนอก ในระหว่างรองานทำหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ คาดว่าจะถูกกีดกันจากสังคมในท้องถิ่นด้วยคำตำหนิ ถูกเหยียดหยามต่าง ๆ นานา หรือเจอคำถามของคนรอบข้าง ซึ่งเป็นคำพูดที่ตอกย้ำให้เจ็บปวดทรมานใจจนเกิดเป็นแรงกดดันให้หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย” สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 45.3 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 88.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 37.3 มีสถานภาพสมรสเป็นโสด (ไม่มีคู่ครองหรือ

หย่าร้าง) ไม่มีบุตร ร้อยละ 40.7 มีภูมิลำเนาเดิมที่พักอาศัยก่อนต้องโทษในเขตอำเภอ/เทศบาล/ สุขาภิบาล ร้อยละ 76.7 ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 61.3 พักอยู่ในแดนปัจจุบัน 18 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 43.3 มีระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก 9 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 62.0 มีสมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 43.3

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปแล้วเห็นได้ว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เมื่อพิจารณาจากอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงผู้ใหญ่วัยกลางคน จึงอาจเป็นที่สังเกตได้ว่าด้วยวัยนี้เป็นวัยที่เหมาะสม ไม่เด็กจนเกินไปและเป็นวัยที่มีรูปร่างลักษณะทางสรีระร่างกายแข็งแรง จึงมีความคิดในการเตรียมความพร้อมก่อนได้รับการปล่อยตัวมากที่สุด และนอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงอาชีพก่อนต้องโทษคือ อาชีพรับจ้าง จะเห็นได้ว่าน่าจะมีการเตรียมความพร้อมทางด้านอาชีพมากที่สุดเพราะเนื่องจากเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษแล้วจะได้นำวิชาชีพที่ได้รับการฝึกเพิ่มเติมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวได้มากที่สุด

การศึกษาข้อมูลปัจจัยทางด้านการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ปรากฏว่า ในเรื่องความคิดเห็นของการปรับตัวเข้ากับผู้ต้องขังคนอื่นได้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 แสดงว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย กล่าวคือมีความคิดเห็นที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้ต้องขังคนอื่นได้ เมื่อวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่า ผู้ต้องขังที่พร้อมที่จะเข้าโครงการการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวมักจะยอมรับตนเองและยอมรับผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ดังที่ Mouly กล่าวไว้ว่า การปรับตัวของผู้ต้องขังเป็นความรู้สึกที่ตั้งใจมุ่งมั่นจะประพฤติตนให้เข้ากับสังคมภายนอกอย่างปกติเช่นคนทั่ว ๆ ไป ภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคมและสภาพที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่มั่นคงของผู้ต้องขังว่าตนเองมีคุณค่าพอจะได้รับการยอมรับจากสังคมและมองสังคมในทัศนะที่ดีและช่วยเหลือสังคม อันเกิดจากโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว โดยให้การฝึกอบรมด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ และฟื้นฟูจิตใจ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นคนดีและออกไปประกอบอาชีพในสังคมภายนอกได้

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการฝึกวิชาชีพ พบว่าผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 แสดงว่า จากการที่ผู้ต้องขังเข้ารับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว ผู้ต้องขังได้รับการฝึกวิชาชีพที่เรือนจำให้มีความเหมาะสมตามความถนัดและความสนใจรวมถึงเมื่อออกจากเรือนจำแล้วจะนำวิชาชีพที่ได้มาประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้ว ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าผู้ต้องขังมีความตั้งใจจริงในการเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาในเรือนจำเพื่อที่เมื่อออกจากเรือนจำไปแล้วจะนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวต่อไปรวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดการเตรียมความพร้อมให้ผู้ต้องขังก่อนปลดปล่อยของกรมราชทัณฑ์ไทย กล่าวคือ การฝึกอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง จะต้องเป็นงานที่คงไว้

หรือเพิ่มพูนสมรรถภาพของผู้ต้องขังที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต เมื่อพ้นโทษไปแล้วทำที่
สามารถทำได้ ผู้ต้องขังควรเลือกงานที่ต้องการทำภายในกรอบวิชาที่เหมาะสมและตามความ
ต้องการของเรือนจำและรักษาระเบียบวินัย นอกจากนี้ งานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำจะต้องคำนึงถึง
กำหนดโทษ ความแข็งแรงของร่างกาย สถิติปัญญา อุบนิสัย และมีมือหรือความรู้ ความชำนาญ
อีกทั้งผลในทางเศรษฐกิจ ผลในทางอบรมและสภาพของเรือนจำและทัศนสถานด้วย

การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการฝึกวิชาชีพ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีการฝึกวิชา
ชีพจะมีความสัมพันธ์ ในการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .008 เนื่องจากผู้ต้องขังที่ฝึกวิชาชีพตามความถนัดและความสามารถของตนเอง
จะมีความคิดที่จะไปประกอบอาชีพได้มากกว่าผู้ที่ไม่เตรียมพร้อมในการประกอบอาชีพ สอดคล้อง
กับแนวคิดของกรมราชทัณฑ์ (2539) ที่กล่าวถึงการฝึกทักษะในทางวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องขัง
สามารถพัฒนางานอาชีพได้ในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ กรณีที่ผู้ต้องขังที่มีการฝึกวิชาชีพ
น้อยและไม่ตรงตามความถนัดและความสามารถของตนเอง เมื่อพ้นโทษผู้ต้องขังจะไม่สามารถนำ
วิชาชีพที่ได้รับการฝึกและนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการพัฒนาจิตใจ พบว่า ผู้ต้องขัง
มีความคิดเห็นทางด้านการพัฒนาจิตใจอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 แสดงว่า ผู้ต้องขัง
ได้รับการอบรมพึงธรรมะ ที่เรือนจำจัดให้ รวมถึงความรู้ด้านการพัฒนาจิตใจจากวิทยากรในเรือน
จำซึ่งจะส่งผลให้ผู้ต้องขังได้รับประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างสูง ซึ่งสามารถ
พิจารณาได้ตามรูปแบบฟื้นฟูแก้ไขผู้ต้องขัง ของกรมราชทัณฑ์ กล่าวคือ การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง
เป็นกระบวนการปฏิบัติที่มีผลต่อการปรับปรุงแต่งแก้ไขจิตใจผู้ต้องขังโดยตรง ซึ่งต้องมีศิลปะในกา
รอบรมจิตใจผู้ต้องขัง โดยเฉพาะการอบรมก่อนพ้นโทษ ซึ่งเป็นการเตือนสติผู้ต้องขังให้สำนึกถึง
ความผิดพลาดแต่หนหลัง มิให้เกิดความผิดพลาดซ้ำได้อีก การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังให้กระทำ
ความดี ละเว้นความชั่ว ฟื้นฟูศีลธรรม และหน้าที่พลเมืองดีแก่ผู้ต้องขัง เพื่อช่วยขัดเกลานิสัยจิตใจ
ให้รู้สึกสำนึกผิด กลับตนเป็นคนดีของสังคม

การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการพัฒนาจิตใจ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีการพัฒนา
จิตใจจะมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .000 เนื่องจากผู้ที่เตรียมความพร้อมทางการพัฒนาจิตใจมากที่สุด จะมีความ
พร้อมทางการประกอบอาชีพด้วย ส่วนผู้ที่ได้รับการพัฒนาจิตใจน้อย อาจคิดว่าตนอาศัยกับ
ครอบครัวที่มีการประกอบอาชีพที่มั่นคงอยู่แล้ว สอดคล้องกับแนวคิดของ ประเสริฐ เมฆมณี (2522)
กล่าวว่าการพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขัง ทำให้ผู้ต้องขังสำนึกผิดและไม่กระทำผิดซ้ำ ทำตัวเป็นพล
เมืองดี ช่วยขัดเกลากิจใจให้เป็นคนดีของสังคม จะมีกำลังใจและความสามารถในการทำงานได้

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยทางด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 แสดงว่า ผู้ต้องขังได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาจากเรือนจำและจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อออกจากเรือนจำรวมถึงผู้ต้องขังคิดว่าจะศึกษาต่อเมื่อออกจากเรือนจำ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าในเรือนจำได้มีการจัดทางด้านการศึกษาไว้ให้กับผู้ต้องขังเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์ โดยกรมราชทัณฑ์มีความเชื่อว่า คนพัฒนาได้ถ้าใฝ่ใจศึกษา จึงได้จัดกระบวนการศึกษาที่ประกอบไปด้วยการจัดการเรียนการสอน ทั้งสายวิชาสามัญ วิชาชีพ การอบรมพัฒนาจิตใจ เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปรับปรุงแต่พัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นบุคคลผู้ด้อยโอกาสให้สามารถกลับให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมทั่ว ๆ ไป ได้เป็นปกติ โดยประกาศนโยบายว่า มือหนึ่งถือชอล์ก อีกมือหนึ่งถือกระบอง หรือผู้ต้องขังต้องอ่านออกเขียนได้ ต้องจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ป.9 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ คนที่เรียนมากลาง ๆ ไม่จบชั้นประโยคหรือมัธยม ต้องเรียนต่อให้จบ และเลือกเรียนวิชาชีพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ 1 สาขา วิชาชีพเป็นอย่างน้อยก่อนพ้นโทษ นับว่าจุดประสงค์นี้ตรงกับภารกิจด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้เมื่อพ้นโทษ จึงได้จัดการศึกษาอบรมทั้งในด้านวิชาสามัญ และธรรมศึกษา (สำนักพฤตินิสัย, 2540, น. 6-7, 12-24) ซึ่งการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยกระบวนการดังกล่าวนี้ จะเป็นแนวทางเตรียมความพร้อมให้ผู้ต้องขังเป็นผู้มีการศึกษา สามารถอ่านออกเขียนได้ หรือมีการศึกษาสูงขึ้น มีความรู้ความชำนาญทางด้านวิชาชีพ สามารถทำงานหาเลี้ยงชีพภายนอกได้ ด้านจิตใจก็ได้รับการฝึกพัฒนาจิตใจให้ใฝ่ดี อดทน จิตใจเข้มแข็ง ด้านร่างกายได้ออกกำลังกายให้สุขภาพดี นอกจากนี้ยังได้ตระหนักถึงหน้าที่พลเมืองดี

การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังที่มีการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ เนื่องจากผู้ต้องขังที่เตรียมความพร้อมด้านการศึกษา จะนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปพัฒนาการดำรงชีวิตของตนเอง ทั้งการศึกษาเพิ่มเติม และการทำงาน สอดคล้องกับแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนผู้ต้องขังในประเทศไทย ของกรมราชทัณฑ์ (2539) กล่าวถึง การศึกษาว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ดีให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาตามความรู้ความสามารถ เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ในภายหลัง

ผลการศึกษาด้านความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ด้านการได้รับความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพจากการฝึกอบรม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความสามารถในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการศึกษา และวิชาชีพแกะสลักลวดลายแก้วน้ำ และมีความสามารถในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านช่างไม้ คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า พาณิชยศิลป์ และช่างตัดผม

สำหรับการจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ผู้ต้องขังจะนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ การศึกษา ช่างยนต์ ช่างไม้ คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น ช่างไฟฟ้า และวิชาชีพแกะสลักลอยตัว แก้วน้ำ ส่วนวิชาที่จะนำความรู้ไปใช้ในระดับต่ำ ได้แก่ พาณิชยศิลป์ และช่างตัดผม และผู้ต้องขังส่วนใหญ่คิดว่า ความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับจะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสังคมระดับค่อนข้างมาก ร้อยละ 42.7 ความรู้ด้านการฟื้นฟูจิตใจจะเกิดประโยชน์ต่อการหาเลี้ยงชีพโดยสุจริตในระดับค่อนข้างมาก ร้อยละ 44.7 ซึ่งจากการวิเคราะห์แล้วพบว่า ความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในบางวิชาชีพนั้นอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าอาจจะเกิดจากการเตรียมความพร้อมอาจจะยังไม่เพียงพอและขาดความสนใจและความถนัดของผู้ต้องขัง รวมถึงการฝึกทักษะในทางวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพซึ่งทางการฝึกวิชาชีพโดยเรือนจำแต่ละแห่งจะมีการฝึกวิชาชีพและการทำงานของผู้ต้องขังไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพท้องถิ่นที่เรือนจำนั้นๆ ตั้งอยู่ และวัตถุประสงค์ที่จะนำฝึกวิชาชีพต้องเป็นวัตถุประสงค์ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษไปแล้วสามารถประกอบอาชีพที่ฝึกอบรมมานั้นได้

ผลการศึกษาข้อมูลทัศนคติต่อสังคมภายนอก พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผู้ต้องขังที่มีการเตรียมความพร้อมก่อนได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำจะมีทัศนคติต่อสังคมภายนอกเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย หิรัญโต (2523, น. 301) ได้กล่าวถึงทัศนคติ ไว้ว่า หมายถึง สภาวะจิตใจและอารมณ์ ซึ่งพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ต่อบุคคลหรือต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยคล้อยไปตามความเคยชินที่ตนได้รับการอบรมมาก่อน ทัศนคติไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่เกิดขึ้นในจิตใจของคน หลังจากที่ถูกล้างสอนให้ชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานานพอสมควร หรือบุคคลนั้นได้รับประสบการณ์ด้วยตนเอง

ผลการศึกษาข้อมูลความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก พบว่า ผู้ต้องขังมีความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอกในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ซึ่งสามารถพิจารณาได้ว่าการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังมีความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ ซึ่งอาจมาจากผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมศีลธรรม การพัฒนาจิตใจรวมถึงการฝึกวิชาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจมาโดยตลอดจึงได้เกิดความมั่นใจว่าจะนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกหัดนำไปในการดำรงชีวิตภายนอกได้อย่างมั่นคง